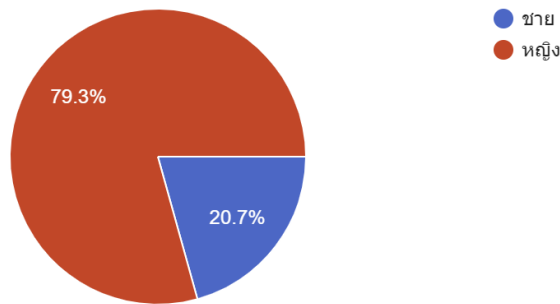

การประเมินผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสุขภาพผู้สูงอายุ
ในมิติส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองในภาคประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ครึ่งปีแรก)

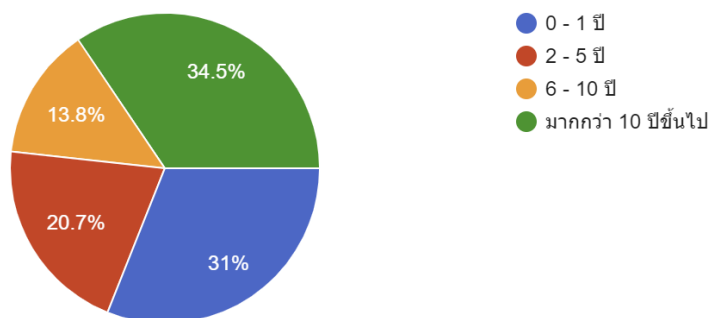
ปีงบประมาณ 2567 ได้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนกิจกรรมดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้าถึงความรู้ กิจกรรมหรือช่องทางสื่อสาร เพื่อการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้ โดยได้พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุ เพื่อร่วมกันออกแบบชุดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ และเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

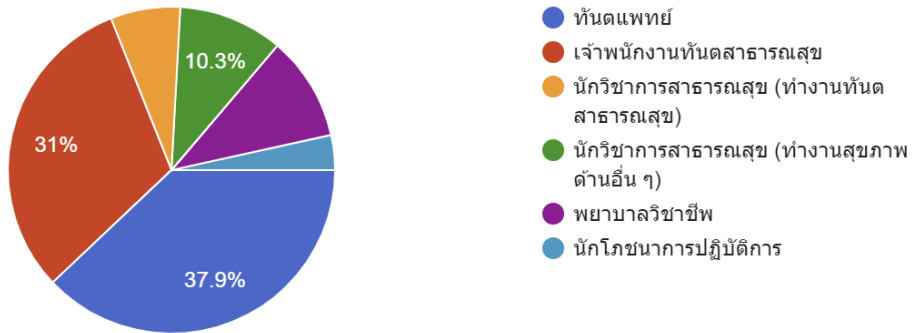
จากผู้เข้าประชุมทั้งหมด 65 คน มีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 58 คน เป็นเพศชายร้อยละ 20.7 และเพศหญิงร้อยละ 79.3 อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบประเมินเท่ากับ 41.34 ± 9.79 ปี ส่วนใหญ่รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุมาแล้วมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 34.5) รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานไม่เกิน 1 ปี และ 2 – 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.0 และ 20.7 ตามลำดับ) ร้อยละ 37.9 เป็นทันตแพทย์ รองลงมาเป็นเจ้าของพนักงานทันตสาธารณสุข และบุคลากรที่ทำงานส่งเสริมสุขภาพด้านอื่น ๆ (ร้อยละ 31.0 และ 24.0 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่ศูนย์อนามัย/สถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง (ร้อยละ 44.8) รองลงมาเป็นสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักอนามัย กรุงเทพฯ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 17.2 เท่ากัน)

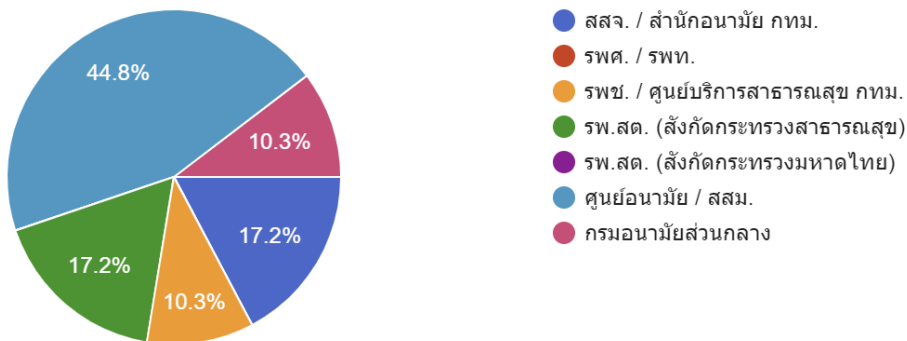
ภาพที่ 1 เพศของผู้ตอบแบบประเมิน

ภาพที่ 2 อายุงานที่รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ

ภาพที่ 3 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบประเมิน

ภาพที่ 4 หน่วยงานที่ผู้ตอบแบบประเมินสังกัด

ส่วนที่ 2: ความพึงพอใจต่อกระบวนการ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50 – 5.00	ระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	ระดับมาก
2.50 – 3.49	ระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	ระดับน้อย
1.00 – 1.49	ระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1: แนวทางการพัฒนาชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ ปี 2567

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.59	0.57	มากที่สุด
2. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	4.45	0.69	มาก
3. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.62	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 2: ประสบการณ์การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนผู้สูงอายุ

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.66	0.55	มากที่สุด
2. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	4.62	0.56	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.66	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 3: การแบ่งกลุ่มอภิปราย

กลุ่มที่ 1: การให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ (N = 10)

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรม (ประชุมกลุ่ม)	4.80	0.45	มากที่สุด

กลุ่มที่ 2: การฝึกปฏิบัติเรื่องการทำความสะอาดช่องปากผู้สูงอายุ (N = 18)

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.78	0.44	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรม (ประชุมกลุ่ม)	4.78	0.44	มากที่สุด

กลุ่มที่ 3: การใช้เครื่องมือดิจิทัล (Blue Book / Wellness Plan) เพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (N = 16)

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.63	0.74	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรม (ประชุมกลุ่ม)	4.63	0.74	มากที่สุด

กลุ่มที่ 4: การคัดกรอง/ตรวจช่องปาก และระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงระหว่างชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพและหน่วยบริการ (N = 14)

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.86	0.38	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรม (ประชุมกลุ่ม)	4.86	0.38	มากที่สุด

ตารางที่ 4: การกำหนดชุดกิจกรรมการสร้างความรู้ด้านสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ และการรายงานผล

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.62	0.56	มากที่สุด
2. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	4.55	0.57	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.62	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 5: การวัดความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก และการนำไปใช้

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.69	0.54	มากที่สุด
2. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	4.72	0.45	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.79	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 6: เทคนิคการสื่อสารกับผู้สูงอายุ และการสร้างกระบวนการกลุ่มในชมรมผู้สูงอายุ

หัวข้อ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.55	0.63	มากที่สุด
2. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	4.62	0.56	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ / การนำความรู้ไปใช้งาน	4.72	0.53	มากที่สุด

ส่วนที่ 3 บทวิเคราะห์ ผลการประเมิน

จากผลการประเมินกระบวนการดังกล่าว พบว่า ส่วนใหญ่พึงพอใจต่อกระบวนการมากถึงมากที่สุด แต่ยังมีบางส่วนที่ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นการสนับสนุน ที่ยังต้องการได้รับการสนับสนุน อาทิ งบประมาณ อุปกรณ์การดูแลช่องปาก การพัฒนาศักยภาพ

ทั้งนี้ จึงควรมีแนวทาง/กลไก เพื่อสนับสนุนให้เกิดระบบการดำเนินจากพื้นที่ โดยได้มีรูปแบบการดำเนินงานตัวอย่าง จากพื้นที่ เช่น ขอรับสนับสนุนกองทุนระดับตำบล ซึ่งทุกพื้นที่สามารถเสนอโครงการขอสนับสนุนงบประมาณได้ เป็นต้น
